No. 11. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag en Maandag 13 en 14 January.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Januarij.

Nadat de heeren *Guizot* en *Thiers* in de zitting der afgevaardigden van gisteren het woord gevoerd hadden, om het adres vrij te pleiten van inconstitutionaliteit, waarvan het de heeren *Barthe* en *Molé* beschuldigd hadden, heeft de heer *Monlalivet* de tribune beklommen, ten einde te betoogen dat het verwijt van inconstitutionaliteit met den dingroud was. De zitting van gisteren is merkwaardig geweest door de welsprekendheid, waarmede de beide hoofden der coalitie-partij, de heer *Guizot*, die daarbij al de zinsneden van het adres doorsloeg, het stelsel verdedigd hebben, en onderscheidde zich voorts door de onstuimigheid der leden in hunne blijken van goed- of afkeuring. Van de zijde der oppositie beweert men, dat in deze zitting het overwigt geheel aan hare zijde is geweest, en de heeren *Guizot* en *Thiers* met woeker het echec hebben hersteld, dat zij den eersten dag der zitting tegen over de ministers geleden hadden. Van denzelfden kant beschuldigt men voorts de ministers, naar aanleiding van hetgeen gisteren door den heer *Monlalivet* werd gezegd, dat het ministerie zich achter het onverantwoordelijk koningschap wil dekken. Het hoofdpunt der discussie lag voornamelijk hierin besloten, dat de ministers en hunne vrienden in de uitdrukkingen van het adres meer zien dan aanvallen op de ministers, dat dezelve regtstreeks op den koning doelen, en op dien grond het adres inconstitutioneel noemen. Het *Journal des Débats*, dat heden over den geest van het adres sprekende, legt daarbij de coalitie de volgende taal in den mond: „dat gouvernement, 't welk wij ten laste leggen, dat het de nationale eer verongelijkzaamt, noch krachtig noch bekwaam is, was het gouvernement, hetwelk van de kroon uitgegaan. Onze hart klimt tot het koningschap op. Wij willen het koningschap de afkeuring der kamer doen gevoelen. De kroon heeft ons ter zijde gelaten; zij moet berouw daarover gevoelen. Slechts wij, wij alleen zijn in staat om de kroon met onze verantwoordelijkheid te dekken." Van de zijde der coalitie daarentegen beweert men, zoodra dit betoog ten spraak wordt gebragt, dat de ministers zich door hunne posten zoeken te handhaven, door als hoofdmiddel, zich achter het schild van de verantwoordelijkheid des konings te bevelligen.

Het amendement op de eerste zinsnede, waarvan het ministerie gezegd wordt, zijn bestaan afhankelijk gemaakt te hebben, is door den heer *Amilhau* gedaan. De zinsnede van het ontwerp-adres luidt: „Sire, de kamer der gedeputeerden, wenscht zich met U over 's lands voorspoed te verblijden. Deze voorspoed zal zich meer en meer ontwikkelen te midden van den vrede, dien wij gehandhaafd hebben en welks duur eene voorzigtige en vaste staatkunde alleen kan waarborgen. Bij een gouvernement, dat ijverzuchtig op zijne waarde is, dat zijne verbindtenissen getrouw bewaart, zal Frankrijk in de wereld en in de achting der volken altijd den rang behouden, dien hetzelve toekomt, en waarvan het niets verliezen wil."

Het amendement, of de voorgestelde veranderde phrase luidt: „Sire, de kamer der gedeputeerden, wenscht zich met U over 's lands voorspoed te verblijden. Deze voorspoed kon niet dan te midden van den vrede zich ontwikkelen, welken Frankrijk te danken heeft aan het gouvernement, dat zijne verbindtenissen getrouw bewaart, aan de gematigde, maar vaste en waardige houding der staatsmagten. Onder dit gouvernement, dat ijverzuchtig is op zijne waarde, dat zijne verbindtenissen getrouw bewaart, *behoudt Frankrijk in de wereld en in de achting der volken* altijd den rang die het toekomt, en waarvan het niets kan verliezen." Het is blijkbaar, dat met de aanneming van deze zinsnede, ook den geheelen geest van het adres moet veranderd worden.

In de zitting van heden, waarbij de discussie over de eerste zinsnede van het adres werd voortgezet, sprak de heer *Beudin* het meest tegen het adres. Hij betoogde dat de uiteenloopendste gevoelens, hetzij van den heer *Odilon Barrot*, van den heer *Guizot* en *Thiers* het adres hadden goedgekeurd, de heer *Garnier Pagès* had daarin zelfs bijna niets gevonden, de uitdrukking zijner gevoelens sterk genoeg, de uitdrukking zijner gevoelens noch factieuzelijk noch revolutionair wilde men daarin gevonden hebben, maar het kon dat alles niettemin zeer goed wezen; hij kon begrijpen, dat iemand de kracht in zich gevoelde, om zijne portefeuille op de tribune te behalen, maar niet, dat men in het slijk zocht op te rapen. Na den heer *Beudin* sprak de heer *Corne*, om in tegenstelling van het leedwezen, dat de vorige spreker betuigd had, zijne hulde te brengen aan hetgeen gisteren in de kamer gesproken en voorgevallen was. De heer *Lamartine* beklom vervolgens de tribune, in de eerste plaats, om zich over den gezegde van den heer *Thiers*, in de vorige zitting gedaan, te beklagen, toen deze, naar de regter zijde wijzende, gezegd had, dat deze het getal, maar niet het gehalte voor zich had. De heer *Thiers* gaf op die aanklagt zich veel moeite, om aan het woord te komen, doch de president verklaarde, dat hetzelve thans aan den heer *Lamartine* verbleef. Deze onderzocht nu, bij een overzigt, de daden van het bestuur, van de amnestie af tot op de inneming van het fort St. Jean d'Ulloa toe, ten betooge dat hetzelve zich steeds tot eer en ten nutte van het land had gedragen. Tot de beschouwing van het adres overgaande kwam hij dadelijk neêr op de zinsnede, waar gesproken wordt, dat de staatsmagten binnen hunne grenzen moeten gehouden worden; de heer *Guizot* had gisteren betoogd, dat die zinsnede zeer constitutioneel was, hem dacht daarentegen, dat die phrase zeer duidelijk liet doorschijnen, welke hier de ware bedoeling was, en die doorschijnenheid was zeer inconstitutioneel. De heer *Lamartine* gaf verder te kennen, dat het hier de beschouwing van twee theorien van constitutioneel gouvernement gold, en dat volgens de eene, die men thans wilde doen zegevieren, het koninklijk gezag geheel in handen der ministers zou zijn, en de koning minder regten hebben, dan de geringste burger. De spreker wijdde verder over de moeijelijkheid uit, wanneer de tegenwoordige ministers genoodzaakt waren af te treden, om uit de leden der zoo in partijen verdeelde kamer ministers te benoemen, die zich onderling verdragen en de meerderheid in de kamer konden verwerven; het gouvernement nieuwde hij, had steeds de noodige veerkracht ontbroken; het gebrek van het gouvernement van julij was dat het de belangen en de zedelijkheid der volken niet beter gevestigd had. De heer *Lamartine* verweet ten slotte aan de coalitie derzelver ongelijke bestanddeelen; en verklaarde geen ministerie te willen, dat niet één van geest en denkwijs was.

Na den heer *Lamartine* vatte de heer *Thiers* het woord op, om zich te regtvaardigen over de door hem gebezigde uitdrukking, die hij bij nadenken verkeerd had gevonden en uit het verslag van den *Moniteur* had laten nemen. Bij het vertrek van den post was de heer *Jouffroy* aan het woord.

— De pairs hebben zich heden naar den koning begeven, om hem hun beklag wegens het overlijden der prinses *Maria* te brengen. — De kamer der gedeputeerden bevond zich gisteren genoegzaam in haar geheel, ook de leden der linker zijde, op de Tuilerien. De heer *Dupin* kon, naar de bladen melden, door de aandoening die hem overstelpt had, niets anders zeggen dan: » Sire, ziedaar de kamer, de geheele kamer!" terwijl de koning slechts met eenige afgebrokene woorden kon antwoorden; waarna de leden achtervolgens voorbij den koning passeerden. Een der laatste was de heer *Mauguin*. Tegen dezen vond de koning nog gelegenheid, om hem dank te zeggen voor zijne komst, met het verzoek dat dezelve der kamer mededeelen mogt, hoe gevoelig hij daarover was.

— De aartsbisschop van Parijs heeft zich terstond, na het berigt van het overlijden der prinses *Maria*, naar de Tuilerien begeven.

— Het stoffelijk overschot der Prinses, wordt niet voor den 22sten te Dreux verwacht.

— De verantwoordelijke uitgever van den *Charivari*, is heden door de assises tot 6 maanden gevangenis en 8000 fr., wegens hoon van den koning, veroordeeld geworden.

— Ter beurze was men met groot verlangen den uitslag wachtende van de stemming over het voorstel des heeren *Amilhau*. De notering was heden (10 Januarij): 5 pCt. 110,45; 3 pCt. 79,10; Nap. r. 99,85; Sp. Ardoin 17¾; Portugal 21¾; Rom. L. 100¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Januarij.

Uit 's Gravenhage schrift men van den 11 januarij:

» Bij koninklijk besluit is de 2e luitenant *L. W. Hoekstra* van de 13de afdeeling infanterie, in zijnen rang en ancienniteit geplaatst bij het leger in Oostindie.

» Morgen ochtend vroegtijdig zullen de beide bataillons grenadiers deze stad verlaten en naar Noord-Braband op marsch gaan.

» Naar men verzekert, zijn vele manschappen, tot de infanterie behoorende, waaraan onbepaald verlof verleend was, opgeroepen, om zich naar hunne korpsen te begeven.

» Ook verzekert men, dat in de steden, welke, door het vertrek der troepen, van bezetting zullen worden ontbloot, de stedelijke schutterijen voorloopig de dienst zullen waarnemen."

— Te Utrecht heeft het 2de en 3de bataillon der 9de afdeeling bevel gekregen, om op heden naar deze provincie te vertrekken. — Naar men wil zou de 10de afdeeling, thans te Gorinchem in garnizoen, de grenadiers in de residentie vervangen.

— Gisteren is bij de eerste kamer van het provincinal gerechtshof van Holland, de zaak behandeld van den voormaligen predikant *H. P. Scholte*, die in appel gekomen is tegen een door de voormalige regtbank van eersten aanleg te Gorinchem, op den 29 september ll., tegen hem uitgesproken vonnis, wegens het houden eener godsdienstige vereeniging van meer dan 20 personen, en wel in de woning van *V. Middelkoop*, te Hoog-Blokland, zijnde bij dat vonnis veroordeeld, tot de betaling eene, boete van *f* 100. De heer *H. P. Scholte* heeft de bekende gronden tot wederlegging der toepasselijkheid van art. 291, 292 en 294 van het strafwetboek bijgebragt. De heer advokaat-generaal *Piepers* drong almede op de vernietiging van het vonnis aan, en wel doelende het niet zou zijn gebleken, dat de godsdienstige vereeniging werkelijk door 20 personen was bijgewoond.

Het hof heeft, na eene beraadslaging van drie kwartier uurs, een arrest gewezen, waarbij het opgenoemde vonnis is vernietigd, uit hoofde er in het regtsgeding geene voldoende bewijzen voorhanden waren, dat de vereeniging door meer dan 20 personen is bijgewoond; hitende het hof overigens in het midden in hoe verre eene godsdienstige vereeniging van meer dan 20 personen in strijd zou zijn met de bestaande wetten.

— Door Z. Exc. den minister van Financien is bij onderscheidene voorschriften bepaald, dat de boeten, in zake van enkele politie, de nationale militie, het onderwijs, en die, voortvloeijende uit de provinciale, stedelijke of plaatselijke reglementen of keuren, voortaan, door de ontvangers der registratie, onmiddellijk aan de ontvangers der daarop regt hebbende gemeenten, waaronder de overtreding is gepleegd, zullen worden uitgekeerd, na aftrek van vijf ten honderd voor kosten van beheer.

— Bij eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, is aan de heeren gouverneurs der provincien te kennen gegeven, dat meermalen, sedert het gerucht is voorgekomen, dat personen, die zich, ten gevolge van de voorschriften, vervat in Zijner Maj. besluit van den 15den January 1820, ten behoeve van hunne Zonen of pupillen of andere personen, die naar 's Rijks Overzeesche bezittingen verlangden te vertrekken, als borgen hadden verbonden voor de behoorlijke voldoening van de dienstpligten, welke aan laatstgenoemden in tijd en wijlen, ten aanzien van de Nationale militie, zouden worden opgelegd, naderhand, wanneer gemelde jongelingen werkelijk door hunne getrokken nommers of door het vervallen der tijdelijke vrijstellingen als anderzins, tot oproeping bij de Militie geroepen waren, zich aan de vervulling der verpligtingen, die zij op zich hadden genomen, op grond van wezenlijk of voorgewend onvermogen, hebben onttrokken, en daardoor de door Z. M. voorgeschrevene voorzieningen ten eenemale krachteloos hebben gemaakt. Deze ongelegenheden, waardoor de wettig opgelegde dienst hier te lande ten nadeele van de armee worde ontdoken, en waardoor de belangen van derden benadeeld kunnen worden, hebben de aandacht ook van Z. M. tot zich getrokken, en op middelen doen bedacht zijn, om de maatregelen te versterken, welke tot hiertoe ten deze tot rigtsnoer hebben verstrekt. Uit kracht dan ook van de tot dat einde door Z. M., na gehoor, zoo van de hierbij betrokken departementen van algemeen bestuur, als van den Raad van State, op Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken verstrekte autorisatie, heeft Z. Exc. den heeren gouverneurs aanbevolen, om, voor het vervolg, ten behoeve van zoodanige jongelingen die, zonder den ouderdom van 23 jaren te hebben te zijn, nog niet aan de nationale militie hebben behoeven deel te nemen, of, daaraan reeds deel genomen hebbende, geene finale vrijstelling van de dienst hebben verkregen, noch ook de bij art. 33 der wet van den 27sten April 1820 (Staatsblad No. 11) bepaalde som van *f* 150 in 's Rijks schatkist hebben gestort en verkregen mogten, hetzij als ambtenaar of in eenige particuliere betrekking naar 's Rijks Oost- of West-Indische bezittingen te vertrekken, de bij Zijner Maj. voorgeld besluit van den 15den Januarij No. 59, gevorderde verklaring van genoegzame zekerheid te hebben gegeven, dat eventueel aan de verpligtingen, ten aanzien der Nationale militie, zal worden voldaan, niet uit te reiken, dan nadat zij, die genegen zijn deze verzekering te geven, zich door eene *in den wettigen vorm* opgemaakte acte, onder verband van hunne personen en goederen, vóór het *tijdig* en behoorlijk stellen van eenen plaatsvervanger of substituant, voor den vertrekkenden aansprakelijk zullen hebben gesteld; zullende de gouverneurs, bij zoo verre de zich als borgen aanmeldende personen, bij gebrek van onroerende goederen, effecten of vaste inkomsten te bezitten, waaraan men *eâdem quo* zou kunnen verhalen, de geworderde waarborg mogten missen, alsdan gehouden zijn, de door hen aangegane verbindtenissen, alvorens de bewuste verklaring af te geven, door op voorschrevene wijze aangegane supplementoire borgtogten van een of meer volkomen solide geachte ingezetenen te doen versterken.

Wijders zijn de gouverneurs onderrigt, dat het doelmatig is geacht, om, nopens de soliditeit der zich als borgen aangemeld hebbende personen, steeds vooraf de plaatselijke besturen hunner woonplaats te hooren; en dat al verder het voornemen bestaat, om, bijaldien de onder de hierboven bedoelde borgtogten naar 's Rijks Overzeesche bezittingen vertrokken personen, naderhand bij de Nationale Militie dienstplichtig zijnde geworden, niet werkelijk, binnen den daartoe bij de loteringen der ligting, waartoe zij behooren, bij de wet vastgestelden tijd, zijn vervangen of gesubstituëerd, hen alsdan zoo zij ambtenaren zijn, dadelijk te ontslaan; of, zoo zij dit niet zijn, en dus in beide deze gevallen, het verder verblijf in de kolonien te ontzeggen. Daar het alzoo noodzakelijk is, dat de belanghebbenden onderrigt worden van hetgeen hun te wachten staat, bijaldien de verpligting, die bij akte van borgtogt opgenomen zijn, niet ten behoorlijken tijde vervuld worden, zoo zijn de gouverneurs in het toekomende verzocht, niet alleen de personen, die zich bij voormelde akte als borgen hebben verbonden, maar eveneens de jongelingen, ten behoeve van wie dezelve is aangegaan, van de zoo evengemelde repressive maatregelen te onderrigten, de wijders, om het werkelijk kennisgeven van dit een en ander ook aan de jongelingen, die voor de kolonien op reis gaan, teboven te doen verklaring te doen blijken, welke door de gouverneurs zal worden afgegeven; ten einde de admissie-paspoorten bij het departement van kolonien te kunnen verkrijgen. Eindelijk zijn de gouverneurs, bepaaldelijk met het doel, om het zoo evengemelde departement in staat te stellen, des vereischt, de noodige bevelen tot toepassing van den bewusten repressiven maatregel te kunnen uitvaardigen, nog verzocht, zoodra het gebleken zal zijn, dat de vervanging of substitutie van de onder voorschreven beperkingen naar 's Rijks overzeesche bezittingen vertrokken personen binnen den hiertoe wettig gestelden termijn niet is bewerkstelligd, hiervan, onder opgave van al de, tot aanduiding van den persoon, wien het betreft, vereischte inlichtingen, dadelijk aan Z. Exc. kennis te willen geven.

— Den 9den ontstond brand in eene boerenwoning, aan den Hoogen Rijndijk, een half uur van Leyden, digt bij de Meerburgerwatering, toebehoorende aan den landman *Takkeldijk*, welke brand, ondanks de spoedig aangebragte hulp, de woning geheel in de asch heeft gelegd.

— Van den Helder schrijft men van den 9den dezer: Gisteren omtrent omstreeks 9 ure strandde even beneden Huisduinen het fransche stoomschip *l'Elbe*, kapitein *Henri Petit*, van Duinkerken gedestineerd naar Engeland. Van de equipaadje, bestaande uit negen man, zijn zeven door de reddingsboot der Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-maatschappij, onder bestuur van den heer *H. Prins*, te Huisduinen, gered, terwijl twee mannen der equipaadje, welke zich in hunne eigen scheepsloep vroegen hadden willen redden, eene proef der gebreken zijn geworden.

— Van Vlaland meldt men: In den vroegen morgen van den 3den dezer ontwaarden de Vlanders, dat op het midden der Horst een schip was vastzittende. Onverwijld begaf zich de reddingsboot der Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij, onder het bestuur van den heer mr. *F. H. van der Kop*, naar strand, en stak op zee; doch gekomen bij het schip, zijnde een duitsch galjas, genaamd *Edzard*, beladen met tarwe, rogge en witte erwten, ontdekte men dat het schip het onderste boven lag, en bij de eb, dat alleen nog de equipaadje twee man op de Horst verdronken lagen. Te bejammeren is het dat, ondanks de beste pogingen, men in de redding niet heeft kunnen slagen.

— In de Duitsche bladen vindt men vermeld, dat prins *Albert* van Pruissen groote goederen [illegible] in Silezie. Onder anderen wordt op eene heuvelhoogte, van welke men het geheele naburige land overziet, een prachtig slot gebouwd, van steenen die uit de rots zelve worden gehouwen. Andere aanzienlijke personen, waaronder de hollandsche graaf *van Limburg Stirum*, hebben onlangs uitgestrekte goederen in Silezie aangekocht, waaruit men zich voor den bloei van die provincie veel goeds voorspelt.

— Zekere *Henry Lobel* is door de Assises van Vermont in de Vereenigde Staten veroordeeld, omdat hij eene tiende vrouw gehuwd had, terwijl zijne negen vorige alle nog in leven waren.

Ter beurze te Brussel zocht men gisteren het gerucht te verbreiden, dat er hoop bestond om Limburg voor eene geldelijke opoffering te bekomen, en Luxemburg geheel; wanneer het echter, in een militair opzigt, geheel tot den Duitschen bond zou moeten behooren.

— De brusselsche patriotten hebben gisteren *Daine* op eene serenade onthaald. De patriottische bladen blijven steeds van de vereenigingen en klubs gewagen, die zich in de provincien, door toedoen van de hoofdcomité's te Brussel, zouden vormen. In Brussel willen

de patriotten voorts toebereidselen maken om de heeren *Metz* en *d'Ansembourg*, hoe weinig vrucht en eer deze ook bij hunne poging hebben behaald, bij derzelver terugkomst te Brussel op eene feestige en luidruchtige wijs te onthalen. Meer dan 10,000 lieden hadden zich verbonden, om hen in te halen.

— Zekere majoor *Bruyn* van het 7de regiment is tot aide-de-camp van *Dams Vlissingen*, en zijn zoon, die luitenant bij de guides is, tot zijnen ordonnans-officier.

— Te Antwerpen waren gisteren (11 *Januarij*) genoteerd: Belg. 98¾; 2½ pCt. 63¾; O. Mat. 106¾; Spanje 16½; 5%; Nap. r. 93; Rom. 4½ 100½; Cautf. te Antw. 99¼; Braz. 77; Wissel op Amst. 2 Kort 1/8 pCt. v.

De rijks-inkomsten van Groot-Brittannie hebben, volgens de gewone officieele opgave voor het jaar, dat met den 5den Januarij 1839 is geëindigd, L. st. 51,176,014 opgeleverd, zijnde L. st. 1,075,202 meer dan in het vorig jaar. Ook over het laatste vierendeeljaars heeft eene niet onaanzienlijke vermeerdering van Rijks-inkomsten plaats gehad. De ministeriele bladen zeggen, dat deze uitkomst nog gunstiger is, dan men verwacht had, en dat er alle reden bestaat, om zich daarover te verheugen.

— In Engeland heeft de vermeestering van S. Juan d'Ulloa, en Vera-Cruz door de Franschen, eenen zeer ongunstigen indruk gemaakt. Men acht daar den aanval van den franschen vlootvoogd te minder redelijkheid, omdat de Mexicaansche regering vooraf op alle punten had toegegeven, het uitoefenen van het regt aan de Fransche alleen uitgezonderd, om in Mexico handel in het klein te drijven.

— De opgenaamde Belgische, die een nieuwen aanval in Opper-Canada gedaan hadden, zijn den volgenden dag door de militie totaal verslagen, zoodat naauwelijks veertig hunner door de vlugt hebben kunnen ontkomen.

Een der aanvoerders van de opstandelingen, de zoogenaamde generaal *von Schultz*, is te Kingston opgehangen en de beruchte *Bill Johnson*, die voor eenigen tijd uit zijne gevangenis ontvlugt was, op nieuw gegrepen.

Ten gevolge van het gerucht, dat twee duizend inwoners van Kentucky tegen Opper-Canada in aantogt waren, zijn troepen van Kingston naar Toronto en Frankfort afgezonden.

De storm, die zich den 7den en 8sten ook in Nederland heeft doen gevoelen, is op de Westkust van Groot-Brittannie een wezenlijke orkaan geweest. Te Manchester, Liverpool en omstreken zijn duizenden gebouwen omver geworpen of aanmerkelijk beschadigd. Een vrij groot aantal lieden is door vallende gevels of schoorsteenen gedood of gekwetst. Alleen binnen een uur afstands van Liverpool zijn 15 koopvaardijschepen gestrand.

— Te Londen waren den 8sten Januarij genoteerd: 3 pCt. cons. 92¾ ex. div. Ned. 2½ pCt. 54 drie achtste; Id. 5 pCt. 102⅝ Spanje 17⅞.

DUPIN.

Wel is het eene gegronde opmerking, dat niets veranderlijker is dan de menschen, zoodra iemand hij in hoogheid geplaatst is. Indien men daar laat het gevoel van verontwaardiging wegens zoodanige veranderlijkheid, dan moet men de bewondering niet afwijzen, die de gevatheid van die schrandere geesten, om juist het geschikte oogenblik waar te nemen verwekt; want het is in de daad wel de moeite waardig, eens opletlend na te gaan, hoeveel doorzigt er noodig zij, om te berekenen, wanneer het juiste oogenblik daar is, om, zoo als de Fransche zeggen *retourner son habit*. Waarlijk men moge dan zoodanige veranderlijke wezens geen achting toedragen, behendigheid, om zich staande, te houden, kan men hun niet ontzeggen. Wat doet het er toe, hoe of de Heer Dupin ten achtste male het voorzitterschap in de kamer der afgevaardigden bekleedt? Wat doet het er toe, hoe hij, met een tot alles buigzaam karakter, zich heeft weten te plooijen, naar het kabinet van Casimir Perier, naar dat van Thiers en Guizot, naar dat van de Broglie of Molé; wat doet het er toe, hoe hij zich heuteltings heeft doen duchten door de daarop volgende ministeriën, of zelf duchtte, voor het behoud zijner niet minder wankelbare populariteit, en het staatkundige van zijn karakter zelfs? wat schaadt of baat het hem, of koning Lodewijk Filips hem nu eens meer dan weder minder vriendelijk ontving? Hij wist *en habile homme* zich steeds de meerderheid in de kamer te verzekeren en daardoor de presidiale waardigheid; onverschillig uit welke bestanddeelen die meerderheid bestond. Het vleit hem, en zijne eerzucht streelt en voldoet het, dat hij zich onder alle wisselingen steeds wist staande te houden, en als een kameleon zich met dat schitterend vernis te kleeden, waarop ieder de kleuren zijner gezindheden aantreffen kon. De prokureur-generaal bij het hof van cassatie van Frankrijk moge een groot regtsgeleerde zijn; zoude hij dan minder groot staatkundige wezen? Hij weet immers juist, welke de behoeften der natie zijn, en weet die naar waarde te schatten, en mede te werken, om aan die behoefte te voldoen, telken ure, dat een ministerie aan het wankelen gaat? Wie zal hem een staatkundige *girouette* noemen, om dat hij gelukkig genoeg is, om in tijds de wonden der natie te peilen, en tijdig te voorzien in de hulpmiddelen, in plaats van door kwalijk geplaatste vasthoudendheid aan beginselen door te gaan voor een man van stijfhoofdigheid en een betweter? Neen, die verguizing zal men den President van de kamer der afgevaardigden niet aandoen, dat men hem onbekwaam rekent om met een doorslepen vernuft, eenen tot in het hart der zaken doordringende blik te werpen; en, als man, de niet meer passende gewoonten en denkwijzen, begrippen en leeringen vaarwel te zeggen, wier toepassing in den tijd, die wij beleven, reeds verouderd en niet meer bruikbaar is geworden! Die gehechtheid aan aangekleefde en beledene grondbeginselen moge misschien op den leerstoel passen, maar zij voegt niet in de snel ronddraaijende staatkundige wereld; die onverzettelijkheid, om aan eens aangenomen grondslagen en staatkundige denkwijzen vast te houden, moge misschien passen in stationnaire monarchiën; in een constitutieel rijk, waar alles zich gedurig beweegt, waar alles altijd voortgaat, waar geen rust is, daar wegen derzelver onderwetsche en dra versleetene begrippen niet; daar moet men leeren met den tijd medegaan, en zich voegen naar de behoeften van den tijd. Die bekrompene denkwijze, van te gelooven, dat de staatkundige leer, die men belijdt, de waarheid is, en van derzelver triomf de duurzame welvaart en de eer van eenen staat afhankelijk te maken, moge te huis behooren in de dompige lucht van het Noorden en in de moerassige streken van Nederland, onder den vrijen en helderen hemel van Frankrijk, in het land van belofte, waar de *typus* van echt constitutionele regeringsvormen gevonden wordt, moet men weten de tijdsgelegenheid te baat te nemen, om en zich en den staat staande te houden; en daarom misprijze men niet, maar viere veeleer het bewonderenswaardig staatkundige leven van den President der kamer der afgevaardigden, Dupin! *Sic itur ad astra.*

KUNSTBEOORDEELING.

HET LANDSCHAP. *Een volgreeks van oorspronkelijke voorbeelden en studien voor het* Teekenen met Potlood, *vormende eenen leercursus in dit genre, zooals hij gevolgd wordt op de Koninklijke Militaire Akademie, opgedragen aan Z. K. H. Prins* Frederik der Nederlanden, *door* Constant Huysmans, *Koninklijke Militaire Akademie Leeraar en Directeur van het Bredasch Stads-Teeken-Instituut, 1sten en 2den Bundel of 12 platen met 2 bladzijden tekst.* Te Dordrecht *bij* H. J. Backer, *en te* Breda *bij den kunstschilder* C. Huysmans.

Het zou ons moeijelijk vallen, *a priori* te bepalen, of wij aan den persoon des jeugdigen kunstschilders, of aan zijn werk de meeste belangstelling hechten, daar beiden evenveel aanspraak hebben op eene gunstige erkenning van verdiensten. Het prospectus van de onderneming, waarvan de 1ste en 2de bundel ter beoordeeling voor ons liggen, had reeds dermate de aandacht van het kunstlievend publiek opgewekt, dat het reeds vóór het tot stand brengen zeer onderneming met toejuiching de pogingen daartoe gadesloeg, en met verlangen de uitgave te gemoet zag. De proefplaten, welke het prospectus vergezelden, deden iets goeds in dit genre verwachten; de 12 platen, uitmakende den 1sten en 2den bundel, welke thans aan de inteekenaren zijn afgeleverd, zijn even zoovele bewijzen, dat die verwachting, wel verre van teleurstelling te ontwaren, integendeel, aangenaam is verrast geworden, door volmaaktere uitvoering en verscheidenheid van zamenstelling.

De methode door den verdienstelijken, en in zijne maatschappelijke betrekking, in alle opzigten, zoo braven kunstschilder, bij het onderwijs op de militaire Akademie ingevoerd, heeft onder de leiding en de medehulp zijner kunstvaardige en verdienstelijke ambtgenooten, de beste vruchten opgeleverd. Daardoor was de innerlijke waarde van dit, in zeker opzigt, nieuwe leerstelsel, bij ondervinding als voortreffelijk goed en nuttig gebleken, zoodat wij met dezen waarborg de verschijning der eerste reeks van voor eelden kunnen aankondigen.

De platen van den eersten bundel zijn niet genummerd, hetgeen wij als eene leemte voor den onbedreven eigenoefenaar aanmerken. De kenner zal de opklimming in moeijelijkheid van schetsing, zamenstelling en opwerking ligtelijk ontwaren; doch ons zou het moeijelijk vallen, zonder in omslagtige beschrijving te treden, in de eerste plaats de bijzondere waarde van ieder voorbeeld; en ten tweede de volgreeks, voor de nabootsing, op te geven. Uit hoofde van het beperkte bestek, dat ons aangewezen is, kunnen wij ook niet dan generalia's aanstippen, en moeten ons alzoo vergenoegen met op te geven, dat de zamenstelling dezer eerste reeks eene bevallige verscheidenheid oplevert, die het oog streelt en voorzeker den lust tot bearbeiding zal opwekken. Zij dragen de onmiskenbare blijken van natuurstudiën, van harmonie der kunst, met waarheid in de stoffelijke voorstelling. De eenvoudigheid en de rust, die men in de natuur allerwege opmerkt, en die beide, — wanneer zij naauw vereenigd zijn — den Grooten Bouwmeesters doen bewondering, iets zoo moeijelijk door menschelijke hand na te bootsen, heeft de kunstenaar, zonder de minste inmenging van

landsche, zoeken te behouden. Wij gelooven niet te veel te zeggen, wanneer wij hem beloven, dat het oordeelkundige publiek hem daarvoor zal dank weten. Daardoor toch onderscheidt zijn werk zich reeds, bij den eersten aanslag, van dat van vele dergelijke voortbrengselen, en regtvaardigt de aanmatiging van *oorspronkelijk* te wezen, en de behoefte van *studiën* te leveren. Naar ons inzien, toch moet men niet te vroeg beginnen, met den jeugdigen beoefenaar opmerkzaam te maken, dat het ware schoone alleen te vinden is, in het werk van den Volmaaktsten Meester, waarbij de rijkste verbeelding nog niet eens den afstand van dag en nacht kan bereiken. En wij houden het van bijzonder belang, om daarop voornamelijk te drukken, omdat wij in gemoede geloven, dat de kunstwaarde dezer voorbeelden naar dien maatstaf moet gemeten worden, terwijl bij, bij eene doordachte beschouwing van de strekking dezer onderneming, als proefsteen voorkomt van het ware nut dat dezelve kan voortbrengen. De zamenstelling der verschillende voorbeelden lokt tot vergelijking met de natuurvoorwerpen uit, en dat is – voor 't minst zoo kwam het ons voor – eene eigenschap, die voor de verdiensten van het werk, zoowel als voor de grondige kennis in het vak, waarvoor de kunstenaar is opgetreden, allervoordeeligst pleit. In de opwerking ligt gevoel, en in de nuancering der tinten, kracht, warmte en waarheid; alzoo eene vereeniging van eigenschappen die duidelijk doet zien, dat de ontwerper en uitvoerder zelf het lithographisch krijt heeft behandeld, en het niet aan anderen heeft overgeluten, om zijne studiën na te bootsen. Ook dit moet als eene aanbeveling te meer worden beschouwd, dewijl het daardoor alleen mogelijk werd, om de tinten aan die van het potlood gelijkkleurig te vormen. Eene ongekunstelde, bevallige stoffering geeft eene aangename levendigheid aan de anders zoo rustige natuurvoorwerpen, waaruit deze voorbeelden zijn zamengesteld, terwijl de losheid, waarmede de voorgronden zijn bearbeid, van de fiksheid en van de van alle kleingeestigheid warsche hand getuigt, die ze daargesteld heeft. De kenner zal dit te meer waarderen, daar de meeste voorbeelden, die den beoefenaren gewoonlijk worden voorgelegd, in gezochte en tot in het kleingeestige gedrevene uitwerking veelijds zondigen, en zoodoende den smaak en wellig den natuurlijken aanleg van den beginnende reeds dadelijk aan den band van het onbehaaglijk stijve en onjuiste nabootsen der natuurtooneelen binden.

Op de 6 platen van den 2den bundel, wov van er 5 genommerd zijn, en alzoo de opklimming aanduiden, is het hovenstaande oordeel eveneens van toepassing. N°. 5 schijnt ons echter toe, een dier voorbeelden te zijn, waarin de teekenaar, voorbedachtelijk, eene voor het oog onbehaaglijke evenwigtigheid van omtrekken en nuancering van tinten heeft voorgesteld, om op deze wijze wansmaak in zamenstelling, en onjuistheid van natuurnabootsing, uit een praktisch gezigtspunt te doen zien. Waarschijnlijk zullen dusdanige opmerkingen, in het vervolg, ook in den bijgaanden tekst voorkomen, daar wij vermoeden te weten, dat de leeraar, zulke praktische aanwijzingen, als een hulpmiddel tot scherping van het oordeel, in zijne methode, – alhoewel schaars – opneemt.

De technische uitvoering doet zien, dat onze lithographie groote vorderingen maakt, en dat die van den heer Backer te *Dordrecht*, met regt aan het hoofd staat van diegene, welke het zich tot een pligt gemaakt hebben, om in dezen tak van kunst en industrie met den vreemdeling te wedijveren. Wij hopen, dat hij op het ingeslagen voetspoor moge voortgaan, en steeds voor oogen houden, dat *stilstaan* met *teruggang* synoniem is, en dat de uitgave van het *Landschap* hem eenen eervollen naam in de rij onzer industrielen kan toewijzen.

De twee bladzijden tekst geven eene beknopte geschiedenis der teekenkunst en den aanvang over het gebruik der gereedschappen. Eenvoudige bevattelijke voordragt, met keurige uitvoering der drukpers staan in harmonie met het geheel.

Het ruime deel dat Z. M. onze geliefde koning, en Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, in deze onderneming hebben gesteld, verzekeren daaraan een eervol succes.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *Januarij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54¼, vijf zestiende; ditto 5 pCt. 101¼; Kansbil. 25 drie achtste, zeven zestiende; Amort. Syndik. 94⅜, 25, 94⅜; Handelm. 173 drie achtste, 174; O. Indie 5 pCt. 99 een zestiende; Ardoins 16¾.

TEN VOORDEELEN DER ARMEN.

Vokaal en Instrumentaal Concert,

ONDER DIRECTIE VAN DEN HEER

H. UMLAND,

UIT TE VOEREN IN DEN Schouwburg, TE Breda,

op Maandag, den 14. Januarij, 1839, *'s avonds ten 7. ure.*

EERSTE AFDEELING.

1. Ouverture van *die Felsenmühle.*
2. Concert voor de Viool van de Beriot, door den Heer Theod. Thijssen (van Dordrecht).
3. Adagio en Rondo voor de Flute van Drouet, door * * *.
4. Fantasie en Variatien over een Thema uit Zampa voor de Violoncelle, gecomponeerd en uitgevoerd door den Heer H. Umland.
5. Variatien voor de Viool van Kalliwoda, door den Heer Theod. Thijssen.

TWEEDE AFDEELING.

1. Cantate: het *Lied van de Klok*, muzijk van Romberg, naar het Dichtstuk van Schiller.
2. Ouverture van Zampa.

Kaartjes te bekomen, tegen *f* 1,20, aan het Bureau van ons Dagblad; daaronder is ook begrepen een exemplaar van het *Lied der Klok*, de Hoogduitsche woorden van Schiller en de Hollandsche dichterlijke vertaling van Mr. J. van Lennep.

Ter wegneming van allen twijfel, wordt bekend gemaakt, dat er voor bovengemeld Concert GEENE PLAATSEN kunnen besproken worden, en de reeds door de Kasteleinesse, *zonder autorisatie*, daarvoor afgegeven Bewijs-Billetten NIET GELDIG zullen zijn.

Namens Commissarissen,
De Directeur: H. UMLAND.

Voor het Rijk.

AMORTISSATIE-SYNDICAAT,

VERKOOPING VAN

SCHAARHOUT.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe gemachtigd, zal, op Woensdag den 23. Januarij 1839, 's morgens om 9 ure, ten Huize en Herberge van JAN VAN ALPHEN, in den *Zandberg*, onder *Teteringen*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek Verkoopen:

TE WETEN:

4 Kavelen SCHAARHOUT, in het *Mastbosch*, onder *Ginneken*.
7 dito op de *Hoeve*, in het *Hout*, onder *Princenhage*.
3 dito op de *Hoeve* van *Bouvigne*, onder *Ginneken*.
21 dito in het *Ulvenhoutsbosch*, onder *Ginneken* en
4 dito onder *Teteringen*.

Breeder bij Billetten omschreven.

De Konditien van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Agent, terwijl bij de Plantadjemeesters van het Domein nadere informatie en aanwijzing te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

J. A. C. SIMON, Secretaris te *'s Princenhage*, als daartoe gemagtigd hebbende, zal, op *Saturdag* den 19e Januarij 1839, voormiddags ten 10 ure, op de Heerlijkheid *Gageldonk*, onder *'s Princenhage*, Verkoopen:

15 Kavelen zware EIKEN BOOMEN,
1 Kavel zware WILGEN BOOMEN,
9 Kavelen SCHAARHOUT.

Alles staande op *Gageldonk* voornoemd.

3 Kavelen MASTEN BOOMEN, staande achter *Vughtschoot*, onder *Rijsbergen*.

Zegt het Voort.

STOOM-JAGT PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

JANUARIJ 1839.

Van Middelburg.		Van Rotterdam.	
Donderdag 17,	's morg. 4½ u.	Dingsdag 15,	's morg. 6 uur
Zondag 20,	6	Vrijdag 18,	6

NB. De overvaart op de meer aangemerkte Afvaardagen is, wegens Stroomgetijden, van langeren duur, dan op de overige.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is de INTEKENING geopend op:

HISTOIRE DE L'EMPEREUR NAPOLEON,
Par P. M. Laurent (*de l'Ardèche*),
Illustrée
DE 300 DESSINS par HORACE VERNET,
et augmentée d'un grand nombre des plus beaux dessins de RAFFET, qui ne se trouvent pas dans l'édition originale.

L'ouvrage sera publié en 40 *Livraisons* à 25 cents la livraison, il paraitra au moins une livraison par semaine; toutes les livraisons qui paraitraient au dela de ce nombre seront fournies *gratis* aux 2000 premiers souscripteurs, qui auront en outre deux exemplaires sur papier glacé, avec gravures de premier choix, ils recevront aussi *gratis* les grandes gravures supplémentaires dessinés par Raffet, et obtiendront au prix de 6 f. au lieu de 10 f. l'*Histoire de la Revolution Française*, par Mignet, illustrée de 200 dessins de Raffet et autres celebres artistes, qui sera publiée également dans le même format, sur même papier et en même caractère que l'édition de l'Histoire de Napoleon.

Le prospectus se distribue *gratis*.